

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ĮGALIOTŪJŲ LABORATORIJŲ STATUSO SUTEIKIMO ŪKIO SUBJEKTŲ SĖKLŲ
KOKYBĖS TYRIMŲ LABORATORIJOMS IR JŲ PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2020 m. rugpjūčio 31 d. Nr. A1-424
Vilnius

Vadovaudamasis Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 „Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 374 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo“, ir siekdamas užtikrinti tinkamą kokybės tyrimus sėklų sertifikavimui atliekančių ūkio subjektų laboratorijų darbo kokybę:

1. T v i r t i n u Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašą (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u Bendrųjų reikalų skyriaus darbuotoją, atsakingą už šio įsakymo registravimą, supažindinti su šiuo įsakymu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio

ministerijos direktoriaus pavaduotoją pagal priskirtą veiklos administravimo sritį, Augalininkystės produktų kokybės tyrimų laboratorijos (skyriaus), Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus ir regioninių skyrių vedėjus.

Direktorius

Sergejus Fedotovas

PATVIRTINTA
Valstybinės augalininkystės tarnybos
prie Žemės ūkio ministerijos
direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. A1-424

ĮGALIOTŪJŲ LABORATORIJŲ STATUSO SUTEIKIMO ŪKIO SUBJEKTŲ SĖKLŲ KOKYBĖS TYRIMŲ LABORATORIJOMS IR JŲ PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms Įgaliotosios laboratorijos pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo ir įgaliotųjų laboratorijų priežiūros tvarką.

2. Tvarkos aprašas parengtas įgyvendinant Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 382 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos pašarinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 274 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos javų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 381 „Dėl Privalomųjų aliejinių ir pluoštinių augalų sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 224 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos daržovių sėklos kokybės reikalavimų aprašo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 374 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 275 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos runkelių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Privalomieji reikalavimų aprašai) nuostatas, taip pat atsižvelgiant į tyrimų laboratorijoms keliamus reikalavimus, išdėstytus darniajame standarte LST EN ISO/IEC 17025:2018 ir Sėklų kokybės tyrimų bei mėginių ėmimo akreditavimo standarte, patvirtintame Tarptautinės sėklų tyrimo asociacijos (angl. –

International Seed Testing Association) (toliau – ISTA).

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Atestavimas** – procedūra, kurios metu įvertinama laboratorijos veikla, jos atitiktis norminiams teisės aktams.

3.2. **Atestavimo ciklas** – pasikartojantis laiko tarpas, prasidedantis sprendimo dėl laboratorijos pirminio arba pakartotinio atestavimo priėmimu ir trunkantis ne ilgiau kaip 3 metus.

3.3. **Atestavimo sritis** – tam tikros veiklos, kurioms siekiama gauti atestavimą arba kurioms jis suteiktas. Paprastai tai apima sėklos daigumo, švarumo, kitų augalų sėklų skaičiaus nustatymo, drėgmės kiekio, 1000 sėklų svorio bei užkrėstumo kenkėjais tyrimus augalų rūšių grupėms pagal Privalomųjų reikalavimų aprašuose pateiktą grupavimą.

3.4. **Korekcinis veiksmas** – veiksmas neatitikties priežasčiai pašalinti ir pasikartojimui išvengti.

3.5. **Pakartotinis atestavimas** – vertinimas, atliekamas atestavimo ciklui atnaujinti.

3.6. Kitos tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymas ir Privalomųjų reikalavimų aprašai.

4. Ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms (toliau – laboratorija) Įgaliotosios laboratorijos pažymėjimas (toliau – pažymėjimas) išduodamas, pažymėjimo galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, galiojimas panaikinamas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus (toliau – Augalininkystės tarnybos direktorius) įsakymu.

5. Pasiūlymams dėl pažymėjimo išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo teikti Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu sudaroma Sėklų kokybės tyrimų laboratorijų atestavimo komisija (toliau – Komisija). Komisiją sudaro ne mažiau kaip trys asmenys. Komisija veikia pagal Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintą darbo reglamentą.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDRIEJI REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

6. Įgaliotoji laboratorija turi atitikti reikalavimus, išdėstytus Privalomųjų reikalavimų aprašuose.

7. Laboratorijos veikla turi būti organizuojama ir valdoma taip, kad būtų užtikrinamas jos veiklos nešališkumas.

8. Laboratorija gali būti nepriklausoma arba priklausyti juridiniam asmeniui, užsiimančiam sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju laboratorija gali tirti tik juridiniam asmeniui priklausančias sėklos siuntas.

ANTRASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI ĮGALIOSIOS LABORATORIJOS IŠTEKLIAMS

9. Laboratorijos patalpos ir aplinkos sąlygos turi būti tinkamos laboratorijos veiklai ir neturėti neigiamos įtakos rezultatų patikimumui. Tarpusavyje nederančios veiklos sritys turi būti veiksmingai atskirtos.

10. Laboratorija privalo būti aprūpinta visa įranga, reikiama mėginių tyrimų atlikimui tiems metodams, kuriems laboratorija yra atestuota arba pageidauja būti atestuota. Metodams reikiama įranga, įskaitant matavimo prietaisus, matavimo etalonus, reagentus bei medžiagas, yra nurodyta ISTA patvirtintose tarptautinėse sėklų tyrimų taisyklėse (toliau – ISTA taisyklės).

11. Laboratorija privalo turėti įrangos tvarkymo, naudojimo ir planinės techninės priežiūros procedūras. Visos procedūros, instrukcijos, gamintojų pateiktos naudojimo vadovai turi būti prieinamos su įranga dirbti įgaliotiems darbuotojams.

12. Prieš pradėdama eksploatuoti įrangą, laboratorija turi patikrinti, ar ji atitinka tyrimo metode nurodytus reikalavimus. Naudojamos tik metrologiškai patikrintos matavimo priemonės (svarstyklės, svareliai, termometrai, sekundmačiai, tūrio matavimo priemonės, sietai ir pan.).

13. Visi laboratorijos tyrimams naudojami įrenginiai ir matavimo priemonės, turinčios reikšmės tyrimų rezultatų tikslumui, prieš naudojimą yra kalibruojami. Laboratorija privalo sudaryti įrangos kalibravimo grafiką ir jo laikytis.

14. Visa įranga, kuriai nustatytas kalibravimo galiojimo terminas, turi būti specialiai paženklinta, kad jos naudotojas galėtų lengvai nustatyti, ar ji yra kalibruota ir jos galiojimo terminas nėra pasibaigęs.

15. Turi būti saugomi įrašai, susiję su įrangos kalibravimu, technine priežiūra, veikimo tikrinimu, remontais.

16. Laboratorijos turimi matavimų pamatiniai etalonai turi būti naudojami tik kalibravimui. Privaloma turėti ir etaloninę sėklų kolekciją.

17. Visi laboratorijos darbuotojai turi veikti nešališkai, būti kompetentingi ir dirbti pagal laboratorijos vadybos sistemos reikalavimus.

18. Laboratorijos vadovybė (bent vienas vadovaujantis darbuotojas) turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų laboratorinio darbo patirtį bei turėti tinkamą kvalifikaciją, patvirtintą išlaikius Augalininkystės tarnybos organizuotą egzaminą. Egzaminas susideda iš teorinių ir praktinių klausimų apie sėklų kokybės tyrimus bei jų kokybišką organizavimą. Per egzaminą kiekvieno klausimo atsakymas vertinamas dešimtbalėje sistemoje. Kiekvienas atsakymas įvertinamas atskirai, gauti balai sumuojami ir išvedamas įvertinimo vidurkis. Surinkus nuo 1 iki 4 balų, vertinama nepatenkinamai, nuo 5 iki 6 balų – patenkinamai, nuo 7 iki 8 balų – gerai, nuo 9 iki 10 balų – labai gerai. Jei egzaminuojamasis surinko ne mažiau kaip 5 balus, egzaminas laikomas išlaikytu.

19. Laboratorijos vadovybė, atsižvelgdama į darbuotojų išsilavinimą, patirtį bei įgūdžius, turi nustatyti vidinių ir išorinių mokymų poreikį ir sudaryti sąlygas darbuotojams kelti kvalifikaciją. Įrašai susiję su darbuotojų išsilavinimu, mokymais, įgūdžių tobulinimu turi būti saugomi.

20. Laboratorija turi turėti procedūrą apie darbuotojų mokymus, įgaliojimus bei veiklos ir kompetencijos stebėseną. Stebėsenos rezultatai privalo būti užfiksuoti taip, kad būtų nustatoma darbuotojo kvalifikacijos kitimo tendencija.

TREČIASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI PROCESAMS, VYKDOMIEMS ĮGALIOTOSIOSE LABORATORIJOSE

Tiriamųjų mėginių tvarkymas

21. Laboratorija turi unikaliai identifikuoti tiriamuosius mėginius, kad jų nebūtų įmanoma supainioti fiziškai arba dokumentuose.

22. Visose mėginių gavimo, tvarkymo, tyrimo ir laikymo etapuose turi būti laikomasi taisyklių, apsaugančių mėginius nuo užteršimo, sugedimo, pametimo.

23. Laboratorija turi turėti mėginių priėmimo, išsaugojimo ir naikinimo procedūras. Kai mėginiai laikomi tam tikrose aplinkos sąlygose, tai tos sąlygos turi būti prižiūrimos ir užrašomos.

Tyrimų metodai

24. Laboratorija privalo parinkti tinkamus pagal paskirtį tyrimo metodus ir užtikrinti, kad būtų naudojamos galiojančios ISTA taisyklių (metodų) versijos. Galima taikyti ir laboratorijoje sukurtus arba modifikuotus metodus, kai jų nėra parengusi ISTA.

25. Tyrimų metodai ir pagalbiniai dokumentai (pavyzdžiui, procedūrų aprašai, instrukcijos, standartai, naudojimo vadovai) turi būti nuolat prižiūrimi (esant reikalui, atnaujinami) ir lengvai prieinami darbuotojams. Dokumentai turi būti parengti išsamiai, jog darbuotojai galėtų tinkamai atlikti procedūras.

Rezultatų patikimumo užtikrinimas

26. Laboratorija turi turėti tyrimo rezultatų patikimumo stebėsenos procedūrą. Ši stebėseną turi būti planuojama, o jos duomenys saugomi.

27. Stebėsenos priemonės:

27.1. Įrangos funkcinės patikros kontroliniais mėginiais;

27.2. Lygiagretūs tyrimai, taikant tuos pačius metodus;

27.3. Pakartotiniai anksčiau tirtų mėginių tyrimai;

27.4. Tyrimų kokybės tikrinimai tarplaboratoriniuose palyginimuose, organizuojamuose ISTA.

28. Stebėsenos veiklos duomenys turi būti analizuojami ir naudojami laboratorijos veiklai kontroliuoti bei gerinti.

Neatitiktinių darbų valdymas

29. Kai laboratorijos darbo rezultatai arba veiklos aspektas (pavyzdžiui, įrangos techninės charakteristikos neatitinka nustatytų kriterijų, pastebima, kad naudojamas reagentas su pasibaigusiu galiojimo laiku ir pan.) neatitinka laboratorijos vadybos sistemos reikalavimų ar ISTA taisyklių, laboratorija turi taikyti procedūrą, kurios metu analizuojama neatitiktis, nustatoma jos svarba.

30. Laboratorijos vadovybė turi priimti sprendimą dėl neatitiktinio darbo priimtimumo, koregavimo veiksmų, kai reikia, stabdyti tyrimų procesą, kol nebus išsiaiškintos neatitiktinio darbo priežastys.

31. Kai įvertinimas rodo, kad neatitiktis gali pasikartoti arba jei dvejojama, ar laboratorijos veikla atitinka jos pačios vadybos sistemos reikalavimus, laboratorija turi imtis korekcinų veiksmų.

32. Laboratorija turi saugoti neatitiktinio darbo ir taikytų korekcinų veiksmų įrašus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI ĮGALIOSIOS LABORATORIJOS VADYBOS SISTEMAI

33. Laboratorija turi sukurti, įforminti dokumentais, įdiegti ir prižiūrėti vadybos sistemą, galinčią padėti laikytis tarptautinių standartų ir tvarkos aprašo reikalavimų ir užtikrinti laboratorijos rezultatų kokybę.

34. Laboratorijos vadybos sistema turi atitikti atliekamų darbų tipą, apimtį, o darbuotojai turi būti su ja susipažinę ir taikyti kasdieniame darbe.

35. Laikoma, kad laboratorija, kuri sukūrė bei prižiūri vadybos sistemą pagal Sėklų kokybės tyrimų bei mėginių ėmimo ISTA akreditavimo standarto reikalavimus, atitinka tvarkos aprašo ir norminių teisės aktų bei ISTA taisyklių reikalavimus ir pažymėjimo suteikimo procesas jai atliekamas netaikant tvarkos aprašo 36.3 ir 36.4 p. numatytų etapų.

III SKYRIUS PIRMINIO ATESTAVIMO ORGANIZAVIMAS

36. Pirminis atestavimo procesas vyksta šiais etapais:

36.1. paraiškos pateikimas;

36.2. paraiškos analizė;

36.3. kvalifikacinis egzaminas laboratorijos darbuotojams;

36.4. veiklos vertinimas vietoje;

36.5. vertinimo rezultatų analizė ir sprendimo priėmimas;

36.6. pažymėjimo išdavimas įgaliotajai laboratorijai.

37. Laboratorija, siekianti, kad jai būtų išduotas pažymėjimas, Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Augalininkystės tarnyba) paštu, elektroniniu paštu ar tiesiogiai atvykus į Augalininkystės tarnybą pateikia paraišką: laisvos formos prašymą, nurodant planuojamą sertifikuoti metinį sėklos siuntų kiekį bei jų augalų rūšį, kategoriją, pasirašytą juridinio asmens vadovo ir informaciją pagal tvarkos aprašo prieduose nurodytas formas: duomenis apie laboratoriją (1 priedas), pageidaujamą atestavimo sritį (2 priedas), duomenis apie tyrimų įrenginius (3 priedas), duomenis apie tyrimams naudojamas matavimo priemones (4 priedas), duomenis apie laboratorijos darbuotojus (5 priedas), duomenis apie kokybės vadybos sistemos dokumentus (6 priedas), įdiegtos kokybės vadybos sistemos dokumentus (kokybės vadovą, procedūrų aprašus, darbo instrukcijas).

38. Laboratorijos pateikti dokumentai registruojami Bendrųjų reikalų skyriuje vadovaujantis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos dokumentų valdymo taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2014 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. A1-440 „Dėl Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos dokumentų valdymo taisyklių patvirtinimo“, ir siunčiami vertinti į Augalininkystės tarnybos Augalininkystės produktų kokybės tyrimų laboratoriją (skyrių) (toliau – APKTLS).

39. Komisija atlieka gautos paraiškos įvertinimą: pateiktos informacijos pakankumą, bei gautų dokumentų vertinamąją analizę, nustatydama atitiktį tvarkos aprašo bei taikomų standartų

reikalavimams ir ISTA taisyklėms.

40. Jei laboratorijos pateikti dokumentai atitinka reikalavimus, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pateiktų dokumentų gavimo Augalininkystės tarnyboje dienos Komisijos sekretorius elektroniniu paštu praneša laboratorijai apie paskirto laboratorijos darbuotojams (dalyvauti turi ne mažiau kaip du darbuotojai) kvalifikacinio egzamino datą bei planuojamą jos veiklos vertinimą vietoje. Laboratorijos veiklos vertinimas vietoje turi būti atliekamas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paraiškos gavimo Augalininkystės tarnyboje.

41. Jeigu buvo pateikti ne visi arba neteisingai užpildyti dokumentai, paraišką pateikusi laboratorija apie tai informuojama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo paraiškos gavimo Augalininkystės tarnyboje dienos. Komisijos sekretorius elektroniniu paštu siūlo pataisyti ir (ar) papildyti dokumentus ir pateikti juos pakartotinei paraiškos analizei. Šiuo atveju numatomas laboratorijos veiklos vertinimo vietoje terminas skaičiuojamas nuo paskutinio pataisyto dokumento pateikimo dienos.

42. Atlikus paraiškos analizę ir nustatius, kad pateikti dokumentai neatitinka šio aprašo ir (ar) taikomų standartų, ar ISTA taisyklių reikalavimų, ar pageidaujamos atestavimo srities apimties, Komisija daro išvadą, kad laboratorija yra nepakankamai pasirengusi atestavimo procesui ir priima sprendimą siūlyti Augalininkystės tarnybos direktoriui neišduoti pažymėjimo. Augalininkystės tarnybos direktoriui priėmus sprendimą neišduoti pažymėjimo, apie priimtą sprendimą laboratorija informuojama raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

43. Kvalifikacinis egzaminas turi būti organizuotas ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo pateiktų dokumentų gavimo Augalininkystės tarnyboje dienos. Kvalifikacinį egzaminą privalo išlaikyti ne mažiau kaip du laboratorijos darbuotojų: vedėjas ir darbuotojai tiesiogiai atsakingi už laboratorijos techninę veiklą ir (ar) įdiegtos kokybės vadybos sistemos priežiūrą. Jeigu egzamine gaunamas nepatenkinamas įvertinimas, leidžiama vieną kartą pakartotinai laikyti egzaminą. Egzamino perlaikymas organizuojamas ne anksčiau kaip po 14 ir ne vėliau kaip po 30 kalendorinių dienų nuo pirmo egzamino dienos. Jeigu pakartotinio egzamino rezultatai nepatenkinami, Komisija priima sprendimą siūlyti Augalininkystės tarnybos direktoriui nesuteikti laboratorijai teisės atlikti sertifikavimui skirtos sėklos kokybės tyrimus ir neišduoti pažymėjimo. Augalininkystės tarnybos direktoriui priėmus sprendimą neišduoti pažymėjimo, apie priimtą sprendimą laboratorija informuojama raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

44. Egzamino teoriniai ir praktiniai klausimai pateikiami Žinių patikrinimo klausimyne, kurio forma nurodyta tvarkos aprašo 8 priede. Egzamino rezultatus vertina ne mažiau kaip du Komisijos nariai.

45. Laboratorijos veiklos vertinimas vietoje turi būti atliekamas ne vėliau kaip per 20

darbo dienų nuo paraiškos gavimo Augalininkystės tarnyboje dienos. Komisija, vertindama laboratorijos veiklą vietoje:

45.1. įvertina turimą norminę ir metodinę dokumentaciją, kokybės tyrimų įrangą, matavimo priemones – ar atlikta jų metrologinė patikra, patalpas ir jų būklę;

45.2. įvertina laboratorijos kokybės vadybos sistemą, turimus dokumentus bei duomenų įrašų formas;

45.3. pateikia laboratorijos specialistams kontrolinį (-ius) mėginį (-ius), kurio (-ių) kokybės rodikliai buvo nustatyti oficialiojoje laboratorijoje bei žinomi Komisijai, ir stebi šio (-ių) sėklų mėginio (-ių) kokybės tyrimų atlikimą. Ilgai trunkančių tyrimų (pvz., daigumo) nustatymų rezultatai vertinami, laboratorijai juos pateikus Augalininkystės tarnybai el. paštu. Rezultatų pateikimo terminas negali viršyti ISTA taisyklėse nustatytos maksimalios tyrimui skirtos trukmės, dienomis. Rezultatai apiforminami Tyrimų rezultatų palyginimo protokole, kurio forma nurodyta tvarkos aprašo 7 priede pagal tvarkos aprašo 60–61 punktuose nustatytą tvarką.

45.4. atlikdama veiklos stebėjimą, įvertina laboratorijos specialistų kvalifikaciją: techninę kompetenciją, praktinius įgūdžius bei teorines žinias.

46. Komisija, vykdydama veiklos vertinimą vietoje, užpildo Sėklų kokybės tyrimų laboratorijos veiklos patikrinimo aktą, kurio forma nurodyta tvarkos aprašo 9 priede ir su kuriuo supažindinama laboratorija bei kuris elektroninėmis priemonėmis ar rašytiniu parašu patvirtinamas visų patikrinime dalyvavusių komisijos narių ir laboratorijos atstovo. Laboratorijai suteikiama galimybė pateikti komisijai klausimus apie radinius, įskaitant nustatytas neatitiktis, pastabas bei veiklos gerinimo pasiūlymus.

47. Per 2 mėnesius nuo Sėklų kokybės tyrimų laboratorijos veiklos patikrinimo akto surašymo datos laboratorija turi pašalinti nustatytas neatitiktis ir atlikti korekcinius veiksmus, jei nustatoma, kad laboratorijos veikla neatitinka jos pačios kokybės vadybos sistemos, taikomų standartų ar ISTA taisyklių reikalavimų. Laboratorija Komisijai turi pateikti atliktų korekcinių veiksmų įrodymus. Komisijai nusprendus, kad pateiktos informacijos nepakanka, prašoma pateikti papildomus įrodymus.

48. Tik išimtiniais atvejais, esant pateisinamoms priežastims, atskiru laboratorijos prašymu Komisija gali pratęsti korekciniams veiksams skirtą laiką iki 4 mėnesių. Ši nuostata taikoma tik pirminio atestavimo procesui.

49. Komisijos pateiktas pastabas ir veiklos gerinimo pasiūlymus laboratorija turi apsvarstyti ir, jei jie priimtini, įgyvendinti iki kito pakartotinio atestavimo datos.

50. Komisija, remdamasi visais įvertinimo rezultatais ir išvadomis (paraiškos analizės, kvalifikacinio egzamino, veiklos vertinimo vietoje, korekcinių veiksmų, kontrolinio (-ių) mėginio (-

ių) tyrimo rezultatais), ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Sėklų kokybės tyrimų laboratorijos veiklos patikrinimo akto surašymo dienos arba nuo laboratorijos paskutinio dokumento pateikimo dienos, jei laboratorija turėjo pašalinti nustatytas neatitiktis ir atlikti korekcinius veiksmus, Komisijos posėdyje apsvarsto vertinamą laboratoriją, surašo posėdžio protokolą, priimdama sprendimą siūlyti Augalininkystės tarnybos direktoriui išduoti arba neišduoti laboratorijai pažymėjimo.

51. Augalininkystės tarnybos direktoriaus sprendimas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Komisijos protokolo surašymo įforminamas išleidžiant Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymą (toliau – įsakymas). Įsakyme nurodoma, kad laboratorija yra atestuojama, jai išduodamas pažymėjimas, patvirtinantis teisę atlikti kokybės tyrimus sėklos sertifikavimui pagal priede nurodytą atestavimo sritį bei pavedama komisijai vykdyti priežiūrą.

52. Augalininkystės tarnybos direktoriui priėmus sprendimą išduoti pažymėjimą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įsakymo pasirašymo dienos laboratorijai paštu išsiunčiamas pažymėjimas, kuris galioja trejus metus ir pažymėjimo priedas su patvirtinta atestavimo sritimi.

53. Laboratorija įtraukiama į Įgaliotųjų laboratorijų sąrašą, kuris yra skelbiamas Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje.

54. Augalininkystės tarnybos direktoriui priėmus sprendimą neišduoti pažymėjimo, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įsakymo pasirašymo dienos laboratorija raštu informuojama apie priežastis, dėl kurių laboratorijai negali būti išduotas pažymėjimas.

IV SKYRIUS OFICIALIOSIOS PRIEŽIŪROS ATLIKIMAS

55. Įgaliotosios laboratorijos oficialioji priežiūra vykdoma atliekant planinius ir, esant poreikiui, neplaninius vertinimus.

56. Planiniai vertinimai atliekami laikantis nuostatos, kad visos veiklos, reprezentuojančios atestavimo sritį, periodiškai būtų įvertintos analizuojant palyginamųjų tyrimų rezultatus atestavimo ciklo metu.

57. Kontroliuojamų siuntų kiekis priklauso nuo sertifikuojamos sėklos kategorijos bei įgaliotosios laboratorijos veiklos trukmės, skaičiuojamos nuo įsakymo įsigaliojimo dienos. Oficialiai tikrinamų siuntų, skirtų sertifikuoti, kiekis procentais pateiktas 1 lentelėje. Įgaliotos laboratorijos privalomai turi būti kontroliuojama ne mažiau kaip 5 proc. sėklos siuntų, skirtų oficialiai sertifikuoti.

1 lentelė. Oficialiai tikrinamų siuntų, skirtų sertifikuoti, kiekis procentais

Įgaliotosios laboratorijos veiklos trukmė (T), metais	Sėklos kategorija		
	Superelitinės sėklos siuntų kiekis, procentais	Elitinės sėklos siuntų kiekis, procentais	Sertifikuotos sėklos siuntų kiekis, procentais
$T \leq 1$	100	50	15
$1 < T \leq 2$	50	25	10
$2 < T \leq 3$	25	10	5
$T > 3$	5	5	5

58. Augalininkystės tarnybos regioninių skyrių vedėjai atsakingi, kad oficialieji mėginių ėmėjai periodiškai atliktų kontrolinių mėginių paėmimą iš siuntų, tinkamą sudėtinio mėginio padalinimą į du pristatomuosius mėginius, iš kurių vienas yra pateikiamas įgaliotajai laboratorijai, o kitas išsiunčiamas į oficialiąją laboratoriją – APKTLS. Augalininkystės tarnybos regioninių skyrių darbuotojai (oficialieji sėklų mėginių ėmėjai) mėginių ėmimą atlieka turėdami Augalininkystės tarnybos regioninio skyriaus vedėjo pavedimą, kurio formos pavyzdys patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. A1-164 „Dėl pavedimo atlikti priežiūros veiksmus formos pavyzdžio patvirtinimo“, o mėginių ėmimo aktą pildo Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos informacinėje sistemoje (<https://vatis.vatzum.lt/>) (toliau – VATIS).

59. Oficialiosios laboratorijos kokybės vadybininkas atsakingas už kontrolinių mėginių kokybės tyrimų organizavimą, tyrimų rezultatų palyginimą ir įvertinimo apiforminimą Tyrimų rezultatų palyginimo protokole, kurio forma nurodyta tvarkos aprašo 7 priede.

60. Tyrimų rezultatai lyginami vadovaujantis ISTA taisyklėse pateiktomis leistinų nuokrypių lentelėmis skirtingiems nustatomiems parametrams (analitėms). Švarumo tyrimų rezultatams palyginti naudojamosi ISTA taisyklių 3E lentelė, kitų sėklų skaičiaus nustatymo rezultatams – ISTA taisyklių 4A lentelė, daigumo tyrimų rezultatams – ISTA taisyklių 5F lentelė. Palyginamųjų tyrimų rezultatų įvertinimą su išvadamis APKTLS kokybės vadybininkas pirminio atestavimo atveju pateikia Komisijai, o oficialiosios priežiūros vertinimų rezultatus iki kiekvienų metų gruodžio 15 d. apibendrina ir APKTLS vedėjui pateikia metinę ataskaitą apie visų įgaliotųjų laboratorijų veiklos tikrinimo rezultatus.

61. Pirminio atestavimo atveju Komisija, o oficialiosios priežiūros vertinimo atveju APKTLS kokybės vadybininkas įvertina gautus duomenis, ir jei nukrypimai tarp skirtingų

laboratorių gautų rezultatų yra ISTA taisyklėse nustatytoje leistino nukrypimo ribose, daroma išvada, kad įgaliotoji laboratorija dirba tinkamai.

62. Jei vertinant metinius sėklų mėginių, paimtų iš sėklos siuntų, skirtų oficialiajam sertifikavimui, kokybės palyginamųjų tyrimų rezultatus daugiau kaip 10 proc. sertifikuotos sėklos kategorijos ar (ir) daugiau kaip 5 proc. superelitinės ar elitinės sėklos kategorijos ištirtų sėklos mėginių rezultatai nėra ISTA taisyklėse nustatytoje leistino nukrypimo ribose, tokiu atveju Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu laboratorijai laikinai sustabdomas pažymėjimo galiojimas (teisė atlikti kokybės tyrimus sėklos sertifikavimui). Patikrintos sėklos sertifikatai panaikinami, nebent būtų įrodyta, kad sėkla atitinka jai keliamus reikalavimus. Laboratorija privalo nustatyti savo neatitiktinių darbų priežastis ir jas pašalinti. Privalomas pakartotinis laboratorijos darbuotojų vidinis ir (ar) išorinis apmokymas ir dalyvavimas tarplaboratoriniuose tyrimuose, siekiant įsitikinti atliekamų tyrimų kokybe.

63. Neplaniniai vertinimai (patikrinimai) atliekami gavus rašytinį motyvuotą kito ūkio subjekto prašymą ar pavedimą atlikti laboratorijos veiklos patikrinimą, turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų dėl netinkamos laboratorijos veiklos, pasikeitus laboratorijos organizacinei struktūrai, laboratorijos personalui, ištekliams ar veiklos vietoms, laboratorijai pageidaujant pakeisti atestavimo sritį ar dėl kitų priežasčių, kurios gali turėti įtakos laboratorijos gebėjimui įvykdyti atestavimo reikalavimus.

64. Atliekant neplaninį vertinimą gali būti organizuojamas laboratorijos veiklos vertinimas vietoje pagal tvarkos aprašo 45.1–45.2 papunkčiuose ir 46 punkte nustatytą tvarką ir (ar) kontrolinio (-ių) mėginio (-ių) pateikimas abejonių dėl tyrimų kokybės užtikrinimo pašalinimui.

V SKYRIUS PAKARTOTINIS ATESTAVIMAS

65. Įgaliotoji laboratorija, siekianti pakartotinio atestavimo, ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki pažymėjimo galiojimo termino pabaigos pateikia Augalininkystės tarnybai paštu, elektroniniu paštu ar tiesiogiai atvykus į Augalininkystės tarnybą paraišką: laisvos formos prašymą, nurodant planuojamą sertifikuoti metinį sėklos siuntų kiekį bei jų augalų rūšį, kategoriją, pasirašytą juridinio asmens vadovo ir informaciją pagal tvarkos aprašo 1–6 prieduose nurodytas formas bei naujausias versijas galiojančių kokybės vadybos sistemos dokumentų.

66. Įgaliotoji laboratorija pakartotinai atestuojama pagal tvarkos aprašo III skyriuje nustatytą tvarką, išskyrus tvarkos aprašo 67–68 punktuose nurodytas išimtis. Esant poreikiui, Komisija gali paprašyti laboratorijos pateikti papildomus dokumentus, pvz., laboratorijos atliekamos

vidinės kokybės kontrolės suvestinius duomenis, duomenis apie dalyvavimą tarplaboratoriniuose tyrimuose bei jų organizatorių pateiktą įvertinimą ir pan.

67. Jei įgaliotosios laboratorijos, kurią numatoma pakartotinai atestuoti, veikloje per praėjusį trejų metų laikotarpį, atliekant oficialiąją priežiūrą, neužfiksuota pažeidimų, negauta jokio pranešimo ar skundo apie laboratorijos veiklą, įgaliotoji laboratorija Komisijos sprendimu gali būti peratestuojama supaprastinta tvarka, išskyrus atvejus, kai įgaliotoji laboratorija prašyme dėl pakartotinio atestavimo nurodo, jog ji pageidauja, kad jos veikla būtų tikrinama netaikant supaprastintos tvarkos.

68. Komisija, išanalizavusi įgaliotosios laboratorijos pateiktą prašymą dėl pakartotinio atestavimo, kokybės vadybos sistemos dokumentus, įrodymus apie paskutinio veiklos vertinimo vietoje metu pateiktų pastabų ar pasiūlymų veiklos gerinimui įgyvendinimą ir dokumentus pagal tvarkos aprašo prieduose nurodytas formas (1–6 priedai) ir įvertinusi juose pateiktą informaciją apie pasikeitimus laboratorijos veikloje, turinčius įtakos tyrimų rezultatų kokybei, bei turimą ankstesnių tikrinimų vietoje medžiagą ir gautą papildomą informaciją apie laboratorijos veiklos rezultatus, priima sprendimą dėl supaprastinto pakartotinio atestavimo būdo:

68.1. neatliekant veiklos vertinimo vietoje, jei dokumentų analizės metu įgaliotosios laboratorijos veikloje nenustatoma jokių pasikeitimų, galinčių turėti įtakos tyrimų rezultatų kokybei. Ši nuostata taikoma tik tuo atveju, jei įgaliotoji laboratorija nepageidauja plėsti atestavimo srities;

68.2. neatliekant veiklos įvertinimo vietoje, bet pateikiant įgaliotajai laboratorijai kontrolinį (-ius) sėklos mėginį (-ius), kurio (-ių) kokybės rodikliai buvo nustatyti Augalininkystės tarnybos laboratorijoje bei Komisijai yra žinomi, kokybei nustatyti, jei dokumentų analizės metu įgaliotosios laboratorijos veikloje nustatoma pasikeitimų (įsigyti nauji tyrimų įrenginiai ar matavimo priemonės, tyrimai atliekami pagal ISTA atnaujintus sėklų tyrimo metodus ir (ar) priimti nauji darbuotojai). Komisija, gavusi iš įgaliotosios laboratorijos tyrimų rezultatus, atlieka tyrimų rezultatų palyginimą ir, jei rezultatų skirtumas viršija sėklų tyrimų taisyklėse nustatytas leistinas ribas, įgaliotosios laboratorijos veiklos vertinimas vietoje atliekamas tvarkos aprašo 45–46 punktuose nustatyta tvarka;

68.3. atliekant veiklos vertinimą vietoje be kontrolinio mėginio tyrimo procedūros, – jei dokumentų analizės metu įgaliotosios laboratorijos veikloje nustatoma pasikeitimų (pasikeitė laboratorijos patalpos, pasikeitė pagalbinė tyrimų įranga, pvz., kondicionieriai, traukos spintos ir pan.).

VI SKYRIUS ATESTAVIMO SRITIES IŠPLĖTIMAS

69. Įgaliotoji laboratorija, siekianti išplėsti atestavimo sritį, pateikia Augalininkystės

tarnybai paštu, elektroniniu paštu ar tiesiogiai atvykus į Augalininkystės tarnybą paraišką: laisvos formos prašymą, nurodant planuojamą sertifikuoti metinį sėklos siuntų kiekį, jų augalų rūši bei kategoriją ir pasirašytą juridinio asmens vadovo ir atnaujintą informaciją pagal tvarkos aprašo 1–6 prieduose nurodytas formas, atnaujintus ir (ar) papildytus kokybės vadybos sistemos dokumentus.

70. Atestavimo srities išplėtimo procesas atliekamas pagal tvarkos aprašo III skyriuje nustatytą tvarką. Taikydama tvarkos aprašo III skyriaus reikalavimus Komisija atsižvelgia į riziką, susijusią su veiklomis, augalų rūšimis, sėklos kategorijomis ar darbo vietomis, kurias turi apimti srities išplėtimas.

71. Atestavimo ciklo viduryje išplėsta atestavimo sritis galioja iki atestacijos galiojimo pabaigos.

VII SKYRIUS ATESTACIJOS SUSTABDYMAS

72. Atestacija sustabdoma:

72.1. Įgaliotosios laboratorijos prašymu;

72.2. Įgaliotajai laboratorijai per Komisijos nustatytą ne ilgesnį kaip 2 mėnesių laikotarpį nepašalinus oficialiosios priežiūros ar pakartotinio atestavimo metu nustatytų neatitikčių ir (arba) neinformavus apie tai Komisijos;

72.3. Gavus nepatikimus (daugiau kaip 10 proc. sertifikuotos sėklos kategorijos ir (ar) daugiau kaip 5 proc. superelitinės ar elitinės sėklos kategorijos per metus iširtų sėklos mėginių rezultatai nėra ISTA taisyklėse nustatytoje leistino nukrypimo ribose) siuntų, skirtų oficialiajam sertifikavimui, kokybės palyginamųjų tyrimų rezultatus.

73. Prašymą sustabdyti atestaciją įgaliotoji laboratorija pateikia Augalininkystės tarnybai paštu, elektroniniu paštu ar tiesiogiai atvykus į Augalininkystės tarnybą ir jame nurodo argumentuotas atestacijos sustabdymo priežastis ir pageidaujamą sustabdymo terminą, kuris neturi viršyti 6 mėnesių.

74. Atestacija sustabdoma ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui nuo Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo, kuriuo priimamas sprendimas sustabdyti pažymėjimo galiojimą (teisę atlikti kokybės tyrimus sėklos sertifikavimui), priėmimo dienos.

75. Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakyme sustabdyti pažymėjimo galiojimą nurodomas sustabdymo pagrindas, terminas, kuriam sustabdoma atestacija, ir terminas, per kurį įgaliotoji laboratorija turi pašalinti neatitiktis arba imtis kitų veiksmų, užtikrinančių reikalavimų vykdymą bei pateikti Komisijai neatitikčių pašalinimą ir (arba) atitiktį taikomiems atestavimo reikalavimams įrodančius dokumentus, kad būtų atliktas jos vertinimas, jeigu sprendimas sustabdyti atestaciją priimamas tvarkos aprašo 72.1–72.2 papunkčiuose numatytais atvejais bei sprendimo

apskundimo tvarka.

76. Apie priimtą Augalininkystės tarnybos direktoriaus sprendimą sustabdyti atestaciją Komisija elektroniniu paštu informuoja įgaliotąją laboratoriją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

VIII SKYRIUS ATESTACIJOS SUSTABDYMO PANAIKINIMAS

77. Atestacijos sustabdymas panaikinamas, kai įgaliotosios laboratorijos prašymu Komisija atlieka vertinimą ir nustato, kad įgaliotoji laboratorija:

77.1. atitinka tvarkos aprašo, taikomų standartų ir ISTA taisyklių reikalavimus;

77.2. per nustatytą terminą pašalino neatitiktis arba ėmėsi kitų veiksmų, užtikrinančių reikalavimų vykdymą.

78. Komisija vertinimą dėl atestacijos sustabdymo panaikinimo atlieka atestacijos sustabdymo laikotarpiu.

79. Apie priimtą Augalininkystės tarnybos direktoriaus sprendimą panaikinti atestacijos sustabdymą Komisija informuoja įgaliotąją laboratoriją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

IX SKYRIUS ATESTACIJOS PANAIKINIMAS ARBA ATESTAVIMO SRITIES SUSIAURINIMAS

80. Atestacija ir įgaliotosios laboratorijos pažymėjimas panaikinami:

80.1. Įgaliotosios laboratorijos prašymu;

80.2. jeigu sustabdžius atestaciją įgaliotoji laboratorija per nustatytą terminą nepateikė neatitiktį pašalinimą ir (arba) atitiktį taikomiems atestavimo reikalavimams įrodančių dokumentų, nepašalino neatitiktį arba nesiėmė kitų veiksmų, užtikrinančių reikalavimų vykdymą.

80.3. Augalininkystės tarnybai turint objektyvių įrodymų, kad laboratorijos veikla neatitinka teisės aktų, tvarkos aprašo, taikomų standartų ir (ar) ISTA taisyklių reikalavimų.

81. Įgaliotosios laboratorijos atestavimo sritis susiaurinama:

81.1. Įgaliotosios laboratorijos prašymu;

81.2. jeigu sustabdžius atestaciją įgaliotoji laboratorija per nustatytą terminą nepašalino neatitiktį, susijusių su konkrečia atestavimo srityje nurodyta veikla.

82. Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakyme dėl atestacijos panaikinimo arba atestacijos srities susiaurinimo nurodomas atestacijos panaikinimo arba pakeitimo pagrindas,

terminas nuo kada panaikinama arba pakeičiama atestavimo sritis ir sprendimo apskundimo tvarka.

83. Apie Augalininkystės tarnybos direktoriaus priimtą sprendimą panaikinti atestaciją arba susiaurinti testacijos sritį Komisija informuoja įgaliotąją laboratoriją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

84. Panaikinus atestaciją, įgaliotoji laboratorija išbraukiama iš Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje skelbiamo Įgaliotųjų laboratorijų sąrašo.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

85. Augalininkystės tarnybos direktoriaus sprendimus suinteresuotieji asmenys turi teisę apskųsti teisės aktų nustatyta tvarka.

Igaliojimų laboratorijų statuso suteikimo ūkio
subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms
ir jų priežiūros tvarkos aprašo
1 priedas

(Duomenų apie laboratoriją forma)

DUOMENYS APIE LABORATORIJĄ

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

1. Ūkio subjekto, kurio sudėtyje yra laboratorija,
pavadinimas _____
Adresas _____
Tel., el. paštas _____

2. Atestuojamos sėklų kokybės tyrimų laboratorijos
pavadinimas _____
Adresas _____
Tel., el. paštas _____

3. Vadovaujantys darbuotojai:

3.1. Ūkio subjekto, kurio sudėtyje yra laboratorija, vadovo
vardas, pavardė _____
Pareigos _____
Tel. _____

3.2. Laboratorijos vadovo
vardas, pavardė _____
Tel., mob. Tel. _____
el. paštas _____

3.3. Laboratorijos vadovo pavaduotojo
vardas, pavardė _____
Tel., mob. Tel. _____
el. paštas _____

3.4. Laboratorijos kokybės vadybininko
vardas, pavardė _____
Tel., mob. Tel. _____
el. paštas _____

Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio
subjektų sėklų kokybės tyrimų
laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo
2 priedas

(Pageidaujamos atestavimo srities forma)

PAGEIDAUJAMA ATESTAVIMO SRITIS

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

Eil. Nr.	Tyrimo arba tikrinamo parametro pavadinimas	Tyrimo objekto pavadinimas		Dokumentas, nustatantis tyrimo metodą (pavadinimas, žymuo, skyrius)
		augalų šeima	augalo rūšis	
1	2	3	4	5

Ūkio subjekto vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Laboratorijos vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio
subjektų sėklų kokybės tyrimų
laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo
3 priedas

(Duomenų apie tyrimų įrenginius forma)

DUOMENYS APIE TYRIMŲ ĮRENGINIUS

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

Eil. Nr.	Tyrimo įrenginio pavadinimas, tipas, Nr.	Gamintojas (pavadinimas, valstybė)	Pagrindinės techninės charakteristikos	Naudojimo pradžia (metai)	Metrologinės patikros ar vidinio tikrinimo dokumento pavadinimas, data, Nr., galiojimas	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7

Laboratorijos vadovas

_____ (parašas)

_____ (vardas, pavardė)

Igaliojimų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo
4 priedas

(Duomenų apie tyrimams naudojamas matavimo priemonės forma)

DUOMENYS APIE TYRIMAMS NAUDOJAMAS MATAVIMO PRIEMONES

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

Eil. Nr.	Matavimo priemonės pavadinimas, tipas, Nr.	Gamintojas (pavadinimas, valstybė)	Metrologinės charakteristikos (matavimų ribos, tikslumas, leistinoji paklaida)	Naudojimo pradžia (metai)	Dokumento, patvirtinančio metrologinę sietį, pavadinimas, Nr., data, galiojimas	Nustatyto kalibravimo periodiškumas
1	2	3	4	5	6	7

Laboratorijos vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio
subjektų sėklų kokybės tyrimų
laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo
5 priedas

(Duomenų apie laboratorijos darbuotojus forma)

DUOMENYS APIE LABORATORIJOS DARBUOTOJUS

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Išsilavinimas	Specialybė	Patirtis veiklos srityje (nuo kurių metų)

Ūkio subjekto vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Laboratorijos vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio
subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms
ir jų priežiūros tvarkos aprašo
6 priedas

(Duomenų apie laboratorijos kokybės vadybos sistemos dokumentus forma)

**DUOMENYS APIE LABORATORIJOS KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS
DOKUMENTUS**

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas	Dokumento žymuo	Dokumento patvirtinimo data

Laboratorijos vadovas

(parašas)

(vardas, pavardė)

Igaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio
subjektų sėklų kokybės tyrimų
laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo
8 priedas

(Žinių patikrinimo klausimyno forma)

ŽINIŲ PATIKRINIMO KLAUSIMYNAS

_____ Nr. _____
(data)

(sudarymo vieta)

Egzaminuojamas _____ (vardas, pavardė)				
_____ (ūkio subjektas, pareigos)				
Eil. Nr.	Klausimai	Vertintojų (įrašyti v., pavardę) atsakymo įvertinimas balais (1–10)		Atsakymo įvertinimo vidurkis
Bendras įvertinimas				
Išvada				
Egzamino rezultatus vertino: _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)				

(parašas) _____ (vardas, pavardė)				

Igaliojų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo
7 priedas

(Tyrimų rezultatų palyginimo protokolo forma)

TYRIMŲ REZULTATŲ PALYGINIMO PROTOKOLAS

Laboratorijos pavadinimas

20 m. d.

Eil. Nr.	Augalo rūšis	Sėklos kategorija	Siuntos Nr.	Kokybės rodiklio pavadinimas, matavimo vnt.	Vertinamoje laboratorijoje nustatyta	Oficialioje laboratorijoje nustatyta	Skirtumas	Atitikimas	Pastabos

Išvada

Vertinimą atliko:

_____ (parašas)

_____ (pareigos, vardas, pavardė)

Igaliojimų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų
sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros
tvarkos aprašo
9 priedas

(Sėklų kokybės tyrimų laboratorijos veiklos patikrinimo akto forma)

VALSTYBINĖ AUGALININKYSTĖS TARNYBA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
SĖKLŲ KOKYBĖS TYRIMŲ LABORATORIJOS VEIKLOS PATIKRINIMO AKTAS

20 m. _____ d. Nr.
(data)

(sudarymo vieta)

Komisija, vadovaudamasi Igaliojimų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie ŽŪM direktoriaus 2020 m. rugpjūčio d. įsakymu Nr. A1- „Dėl Igaliojimų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ patikrino

(ūkio subjekto pavadinimas)

(atestuojamos sėklų kokybės laboratorijos pavadinimas ir adresas)

ir įvertino laboratorijos kompetenciją atlikti sėklų kokybės tyrimus, turimą laboratorinę įrangą, matavimo priemones bei jų būklę:

Eil. Nr.	Reikalavimas	Taip X	Ne X	Pastabos
1.	Ar laboratorijoje įdiegta kokybės vadybos sistema? Kokiais dokumentais vadovaujantis?			
2.	Ar tvarkingos laboratorijos patalpos?			

	Ar jos pakankamo dydžio tyrimams atlikti?			
	Ar veiksmingai atskirtos tarpusavyje nesuderinamos veiklos sritys?			
3.	Ar aplinkos sąlygos neturi neigiamos įtakos rezultatų patikimumui?			
4.	Ar turi patalpą mėginių saugojimui?			
5.	Ar laboratorija aprūpinta atestavimo sričiai reikiama tyrimo įranga bei matavimo priemonėmis? Ar ji atitinka ISTA taisyklių reikalavimus?			
6.	Ar naudojamos metrologiškai patikrintos matavimo priemonės?			
7.	Ar sudarytas įrangos kalibravimo grafikas? Ar laikomasi jame numatyto kalibravimo periodiškumo?			
8.	Ar įranga ženklinama, nurodant kalibravimo statusą bei patikros galiojimą?			
9.	Ar laboratorija aprūpinta pamatiniais matavimo etalonais? Ar etalonai naudojami pagal paskirtį?			
10.	Ar cheminiai reagentai saugomi kaip numatyta jų duomenų saugos lapuose?			
11.	Ar laboratorija turi įrangos naudojimo ir techninės priežiūros procedūras?			
12.	Ar procedūros, instrukcijos, naudotojų vadovai lengvai prieinami su įranga dirbantiems darbuotojams?			
13.	Ar turi laboratorinės įrangos veikimo tikrinimą patvirtinančius įrašus?			
14.	Ar laboratorija aprūpinta etalonine sėklų kolekcija?			
15.	Ar laboratorija turi procedūrą apie darbuotojų mokymus?			

16.	Ar vertinama darbuotojų kvalifikacija? Kokios priemonės tam naudojamos?				
17.	Ar turi darbuotojų mokymų, kvalifikacijos stebėsenos įrašus?				
18.	Ar laikomasi nusistatytos tiriamųjų mėginių tvarkymo procedūros reikalavimų?				
19.	Ar tiriant mėginius, naudojamosi galiojančiomis, naujausiomis ISTA sėklų tyrimo taisyklių redakcijomis?				
20.	Ar taiko laboratorijoje sukurtus arba modifikuotus tyrimo metodus?				
21.	Ar darbuotojai supažindinti su kokybės tyrimo metodikomis ir instrukcijomis, ar jos suprantamos darbuotojams?				
22.	Ar planuojama ir vykdoma tyrimo rezultatų patikimumo stebėseną?				
23.	Ar kaip stebėsenos priemonė naudojami lygiagretūs tyrimai?				
24.	Ar turi pakartotinai atliktų anksčiau tirtų mėginių tyrimų palyginimo įrašų?				
25.	Kokie tarplaboratorinių palyginimų rezultatai?				
26.	Ar analizuojamos veikloje aptiktos neatitiktys? Kiek jų nustatyta?				
27.	Ar parengta neatitiktinių darbų priežasčių nustatymo ir korekcinių veiksmų parinkimo procedūra?				
28.	Ar laboratorijos veikla organizuota ir valdoma taip, kad būtų užtikrinamas nešališkumas?				
29.	Ar laikėsi atliekamo tyrimo metodo eigos?				

	Ar teisingai nustatyti pateikto kontrolinio mėginio kokybės rodikliai? (tyrimo parametrai) a) b) c) d)			
--	--	--	--	--

Pasiūlymai: _____

Išvados: _____

Atestavimo komisijos nariai:

_____	(parašas)	_____	(vardas, pavardė)
_____	(parašas)	_____	(vardas, pavardė)
_____	(parašas)	_____	(vardas, pavardė)
_____	(parašas)	_____	(vardas, pavardė)

Su aktu susipažinau: _____ (pareigos) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

**VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL VALSTYBINĖS AUGALININKYSTĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO
MINISTERIJOS DIREKTORIAUS 2020 M. RUGPJŪČIO 31 D. ĮSAKYMO NR. A1-424
„DĖL ĮGALIOTŪJŲ LABORATORIJŲ STATUSO SUTEIKIMO ŪKIO SUBJEKTŲ
SĖKLŲ KOKYBĖS TYRIMŲ LABORATORIJOMS IR JŲ PRIEŽIŪROS TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2023 m. birželio 1 d. Nr. A1-285
Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašą, patvirtintą Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. A1-424 „Dėl Įgaliotųjų laboratorijų statuso suteikimo ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms ir jų priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu 4 punktą ir jį išdėstau taip:

„4. Ūkio subjektų sėklų kokybės tyrimų laboratorijoms (toliau – laboratorija) Įgaliotosios laboratorijos pažymėjimas (toliau – pažymėjimas) išduodamas, pažymėjimo galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas, galiojimas panaikinamas, pažymėjimas pakeičiamas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus (toliau – Augalininkystės tarnybos direktorius) įsakymu.“

1.2. Papildau nauju X skyriumi ir jį išdėstau taip:

**„X SKYRIUS
PAŽYMĖJIMO PAKEITIMAS**

85. Pažymėjimas pakeičiamas išduodant naują pažymėjimą, kai pasikeičia ūkio subjekto, kurio sudėtyje yra įgaliotoji laboratorija, ir (ar) įgaliotosios laboratorijos pavadinimas, ir (ar) įgaliotosios laboratorijos adresas arba siekiant ištaisyti klaidas.

86. Įgaliotoji laboratorija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo duomenų pasikeitimo arba klaidos paaiškėjimo dienos Augalininkystės tarnybai paštu, elektroniniu paštu ar tiesiogiai atvykus į Augalininkystės tarnybą pateikia laisvos formos prašymą pakeisti pažymėjimą, patikslintus duomenis

apie laboratoriją pagal tvarkos aprašo 1 priede nurodytą formą bei dokumentus, kuriuose patvirtinamas duomenų pasikeitimas arba kuriuose yra aptiktos klaidos.

87. Naujas pažymėjimas turi būti išduodamas per 10 darbo dienų nuo įgaliotosios laboratorijos prašymo gavimo.

88. Jeigu pateikti ne visi reikiami dokumentai, ne iki galo ar neteisingai užpildyti dokumentai, taip pat nurodyta klaidinga, netiksli informacija arba pateikti dokumentai neatitinka jiems keliamų reikalavimų, APKTLS darbuotojas pagal priskirtą veiklos sritį elektroniniu paštu praneša įgaliotajai laboratorijai apie nustatytus trūkumus ir nurodo ne ilgesnį kaip 5 darbo dienų terminą šiems trūkumams pašalinti. Tokiu atveju terminas pakeisti pažymėjimą skaičiuojamas nuo visų patikslintų dokumentų ir (ar) informacijos pateikimo.

89. APKTLS darbuotojas pagal priskirtą veiklos sritį parengia Augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymo dėl naujo pažymėjimo išdavimo projektą.

90. Augalininkystės tarnybos direktoriui priėmus sprendimą dėl naujo pažymėjimo išdavimo, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įsakymo pasirašymo dienos laboratorijai paštu išsiunčiamas naujas pažymėjimas ir pažymėjimo priedas su patvirtinta atestavimo sritimi. Naujam pažymėjimui suteikiamas naujas registravimo numeris ir išdavimo data, o galiojimo data nurodoma tokia pati kaip ir pažymėjimo, vietoj kurio jis išduodamas.

91. Išdavus naują pažymėjimą, įgaliotosios laboratorijos duomenys pakeičiami Augalininkystės tarnybos interneto svetainėje skelbiamame Įgaliotųjų laboratorijų sąraše.“

1.3. Buvusį X skyrių laikau XI skyriumi.

1.4. Buvusį 85 punktą laikau 92 punktu.

2. Į p a r e i g o j u Bendrųjų reikalų skyriaus darbuotoją, atsakingą už šio įsakymo registravimą, supažindinti su šiuo įsakymu Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus pavaduotoją pagal priskirtą veiklos administravimo sritį, Augalininkystės produktų kokybės tyrimų laboratorijos (skyriaus), Augalų dauginamosios medžiagos skyriaus ir regioninių skyrių vedėjus.

Direktorius

Sergejus Fedotovas